

10 lutego 2025 r. przypada 85. rocznica pierwszej masowej wywózki Polaków na Sybir. Władze Torunia i przedstawiciele Związku Sybiraków złożyli kwiaty przy pomniku Sybiraków, który znajduje się obok VI Liceum Ogólnokształcącego im. Zesłańców Sybiru.

Organizatorem obchodów był toruński Oddział Związku Sybiraków. Gminę Miasta Toruń podczas uroczystości reprezentowali zastępca prezydenta Rafał Pietrucień oraz radni: Michał Rzymyszkiewicz i Michał Zaleski.

- Spotykamy się, aby oddać hołd tym, którzy zostali brutalnie wyrwani ze swojej Ojczyzny, pozbawieni wszystkiego, co najdroższe. Ich historie, pełne cierpienia, odwagi i niezłomnej woli przetrwania, pozostają żywym świadectwem tragicznych losów Polaków w okresie II wojny światowej. W 1940 roku, w wyniku decyzji okupantów, tysiące Polaków zostało deportowanych na „niehumanitarną ziemię” – na Syberię, do Kazachstanu i innych rejonów ZSRR. Wiele osób i rodzin nigdy nie powróciło do Polski. Pamięć o nich, o ich tułaczce, rozpacz i ciężkim życiu na obczyźnie, trwa do dzisiaj, dając nam wszystkim przyczynek do rozważań o ludzkiej determinacji, sile nadziei i niezłomnej wierze w wolność. Uświadamia nas także o

wielkim szczęściu pokoleń, którym dane było zaznać spokojnego życia w wolnym, niepodległym kraju - **podkreślał zastępca prezydenta Rafał Pietrucień.**

Pomnik Sybiraków przy VI LO został odsłonięty w 2016 r. Projekt monumentu opracował mgr inż. arch. Adam Kołodziej. Został on wykonany z granitu strzegomskiego. Przedstawia bryłę w kształcie prostopadłościanu o wymiarach: długość 120 cm, szerokość 30 cm, wysokość 240 cm. Składają się na nią dwie płaszczyzny o wysokości 120 cm. Górna część polerowana - symbolizuje Rzeczpospolitą - Ojczyznę. Pięć otworów w tej części to symbol pustki powstałej w społeczeństwie polskim po dokonaniu pięciu deportacji Polaków w czasie II wojny światowej. Prosta linia oddzielająca obie płaszczyzny to horyzont za którym, daleko znajduje się utracony dom rodzinny. Dolna część pozostająca bez obróbki, surowa to ZSRR, kraj zesłania, miejsce obce, nieprzyjazne Zesłańcom. Jakby w odbiciu lustrzanym wtłoczone w te trudne warunki pięć grup Polaków-Zesłańców oderwanych od kraju, oddzielonych od siebie, pozostawionych samym sobie. U podnóża pomnika znajduje się mała płyta z napisem „Zesłańcy Sybiru”.

Podczas uroczystości Michał Zaleski - obecnie radny, a w latach 2002-2024 Prezydent Miasta Torunia, odebrał z rąk Jana Myrchy - prezesa Zarządu Oddziału ZS w Toruniu akt nadania honorowego członkostwa toruńskiego oddziału Związku Sybiraków.

Dalsze wydarzenia odbyły się wewnątrz VI LO. Tam wspomniano i przypominano o wydarzeniach sprzed 85 lat. Sybirakom, którzy uczestniczyli w uroczystościach, wręczono kwiaty.

Od lutego 1940 r. do czerwca 1941 r. władze Związku Sowieckiego, okupującego tereny II Rzeczypospolitej, zorganizowały cztery wywózki na Wschód obywateli polskich. Pierwsza z nich objęła głównie rodziny urzędników państwowych, m.in. sędziów, prokuratorów, policjantów, leśników, wojskowych i właścicieli ziemskich. Wywożeni trafiali do północnych regionów ZSRS, w okolice Archangielska oraz do Irkucka, Kraju Krasnojarskiego i Republiki Komi. Pierwsza wywózka była największa, objęła ok. 140 tys. osób. Całkowita liczba obywateli polskich wywiezionych w latach 1940-41 w głąb Związku Sowieckiego nie jest znana.

fot. © UMT 2025, autor: Agnieszka Bielecka, licencja: CC BY-NC 4.0

- [Go back](#)
- [Share on: X](#)
- [Share on: FB](#)
- [Print](#)
- [PDF](#)